

วารสารวิชาการ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร
เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติ
น้ำท่วมของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี
Development Guidelines for Information Management System and
Information Access to Track and Monitor the Flood Disaster
of People in the Pattani Basin

ศรัณย์ลิตา ไชติรัตน์

วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ), อาจารย์

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

A b s t r a c t

The objectives of this research were to study the people's needs and expectations in obtaining information and to get an access to the information useful for tracking and monitoring the flood disaster in Pattani Basin more effectively. The researcher employed the mixed method study with mixed sampling techniques for collecting data from 384 research subjects living in the Pattani Basin and In - depth interview of 10 persons. The findings were that the subjects received information useful for tracking and monitoring the flood disaster at approximately 68.66 percent with the need and expectation in perceiving the information from the relevant organization at the high level ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.658), while the level of satisfaction in perceiving the information from the relevant organization was at the lowest level ($\bar{x} = 2.49$, S.D. = 0.734). In addition, the citizens with different levels of education, ages and occupations to revealed the different information - receiving levels at the statistically different at 0.05. Secondly, the information that people received at the maximum level was mainly provided by the local administrative organization, and television was claimed to be the main media providing such communication patterns of information in all groups. Third, the citizens had never engaged in any activities to track and to monitor the flood disaster at approximately 61.20 percent and did not wish to attend such activities which accounted for 37.80 percent.

In conclusion, an effective approach for information systems development and information management are required. This should be done with further cooperation from the government agencies in the study area, to co - design of the plan for the development of information services that fit the needs of the public with greater speed and accuracy.

Keywords :

Guidelines for Information Management System, Information Access, Flood Disaster, Information System

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการและความคาดหวังต่อการรับทราบสารสนเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี โดยมีวัตถุประสงค์หาแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศและรูปแบบการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของประชาชนเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีที่มีประสิทธิภาพ

ซึ่งผู้วิจัยใช้การศึกษาวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีจำนวน 384 ท่าน ร่วมกับแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ท่าน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 68.66 โดยมีระดับความต้องการและความคาดหวังต่อการรับทราบสารสนเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.658) มีระดับความพึงพอใจต่อข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.49$, S.D. = 0.734) ทั้งนี้ผู้ที่มีระดับการศึกษา อายุ และอาชีพที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในการรับทราบข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด โดยรูปแบบการสื่อสารสารสนเทศที่ได้รับมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมร้อยละ 61.20 และไม่ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 37.80 ทั้งนี้แนวทางการพัฒนา

การจัดการระบบสารสนเทศควรพัฒนาให้ระบบสารสนเทศสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ผ่านสื่อหรือรูปแบบการสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว แม่นยำและเข้าใจง่าย

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ, การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน, ภัยพิบัติน้ำท่วม, ระบบสารสนเทศ

บทนำ

สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง สภาวะวิกฤตน้ำท่วม ดินถล่ม แผ่นดินไหว ตามแต่สภาพภูมิประเทศในพื้นที่ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นๆ รวมทั้งระบบนิเวศน์โดยรวม ทั้งนี้ลุ่มน้ำปัตตานี ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทยมีลักษณะลุ่มน้ำเป็นแนวยาววางตัวอยู่ตามแนวทิศเหนือ - ใต้ มีความยาวลำน้ำประมาณ 210 กิโลเมตร มีพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งสิ้น 3,858 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี ซึ่งภูมิประเทศตามแนวฝั่งทะเลมักมีสันทรายทั้งเก่า และใหม่ทอดตัวขวางการระบายน้ำลงสู่ทะเล ตลอดจนมีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางน้ำ จากเส้นทางคมนาคม และผลกระทบจากน้ำทะเลหนุน ลักษณะเช่นนี้ยิ่งทำให้เกิดน้ำหลากมากยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อเกิด ฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จึงส่งผลให้เกิดภัยพิบัติน้ำท่วมเป็นประจำ (สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร, 2557) ทั้งนี้แม้มนุษย์จะไม่สามารถหยุดยั้งภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้ แต่อาจลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ หากมีการศึกษาวางแผนป้องกันเพื่อการเตรียมพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติผ่านระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตาม และเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมจำนวนมาก แต่การให้บริการข้อมูลข่าวสารจะเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น หากสารสนเทศดังกล่าวสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาสภาพความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีต่อสารสนเทศและ

รูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมเพื่อนำไปสู่แนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตอบสนองความต้องการได้อย่างสอดคล้องตามสภาพบริบทของพื้นที่อื่นจะส่งผลดีต่อภูมิภาคและก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีที่มีต่อระบบสารสนเทศและรูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและรูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Selection) จำนวน 384 คน

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ซึ่งประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mixed Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ประชาชนและแกนนำในพื้นที่ เพื่อสำรวจพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี จากนั้นลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 384 ชุด และ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) แบ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกจากประชาชนและแกนชุมชนในพื้นที่ศึกษา 10 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายความต้องการ และความคาดหวังต่อการรับสารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ตลอดจนสภาพการมีส่วนร่วมในติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนและศึกษาความแตกต่างของระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ ที่มีผลต่อสภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชน

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การติดตามข้อมูลข่าวสารถือเป็นพฤติกรรมสารสนเทศ (Information Behavior) เริ่มจากความต้องการข้อมูลสารสนเทศของผู้ใช้ จากนั้นจึงปรารถนาที่จะเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ซึ่งพฤติกรรม

การแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจมีกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่มีการส่งผ่านข้อมูลไปยังบุคคลอื่นด้วยเช่นกัน โดยผู้รับสารสนเทศอาจได้รับสารสนเทศทั้งที่ตรงหรือไม่ตรงตามความต้องการ

Wilson, T.D. (1999) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information Behavior Model) ว่าเกิดจากความต้องการพื้นฐานทั้ง 3 ด้านของมนุษย์คือ ความต้องการทางกาย ความต้องการทางอารมณ์ และความต้องการทางสติปัญญา โดยการแสวงหาสารสนเทศของบุคคล อาจมีอุปสรรคที่ขึ้นอยู่กับบุคคล บทบาทในสังคม และสภาพแวดล้อม ต่างๆ ความต้องการข่าวสารจากความไม่รู้หรือความไม่แน่ใจ (Uncertainty) ของปัจเจกบุคคลเกิดจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลขณะนั้นกับความต้องการที่อยากจะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอกและความไม่สอดคล้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ในขณะนั้นของปัจเจกบุคคลกับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลนั้นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทฤษฎีความไม่แน่ใจ (Uncertainty Reduction Theory) ของ Berger, C.R.(1986) ทั้งนี้การพัฒนาระบบสารสนเทศควรต้องตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้โดยอาศัยกระบวนการศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาและค้นคืนสารสนเทศให้ชัดเจน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศได้มากที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี ผู้พัฒนาระบบสารสนเทศควรจะต้องมีการศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และความคาดหวัง

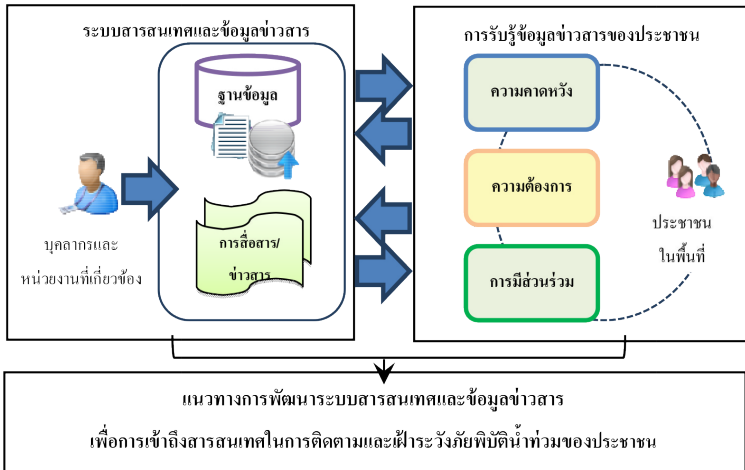
แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

ของประชาชนอย่างชัดเจนเพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริง และบริบทของพื้นที่นำไปสู่การออกแบบระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2554) ได้รายงานผลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและภาพลักษณ์ของกรมชลประทาน ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านการชลประทานของกลุ่มเป้าหมายและวิเคราะห์กำหนดรูปแบบวิธีการประชาสัมพันธ์และช่องทางที่เหมาะสม พบว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการชลประทานจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ซึ่งมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ด้านการชลประทานในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังต่อการประชาสัมพันธ์ของกรมชลประทานให้ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง โดยเสนอข้อเท็จจริง เผยแพร่ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อประชาชน ประชาสัมพันธ์ทันต่อเหตุการณ์ และมีข้อมูลที่ถูกต้อง เข้าใจง่าย น่าติดตาม ไม่น่าเบื่อ และมีการประชาสัมพันธ์เตือนภัยล่วงหน้า ตลอดจนควรมีสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุท้องถิ่นประจำเพื่อนำเสนอข่าวสารอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลาย ทั้งนี้ Lindsay, B. R(2011) และ Giroux, J., Roth, F. & Herzog, M. (2013) ได้นำเสนอรูปแบบการสื่อสารและเตือนภัยผ่านช่องทางติดต่อสื่อสารออนไลน์ อย่างเช่นสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร และส่งผ่านข้อมูลข่าวสารที่สะดวกและรวดเร็วมากในปัจจุบัน

จากการศึกษาผลการวิจัยของ สุจริต คุณธนกุลวงศ์ และคณะ (2551) และ Stone, J., et al (2014) พบว่าการดำเนินงานด้านกระบวนการทางสังคมโดยตัวแทนชุมชนมีโอกาสในการมีส่วนร่วมหลายช่องทาง

ทั้งด้านการเก็บข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนสร้างความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติในพื้นที่ของประชาชนเกิดเป็นเครือข่ายอย่างยั่งยืนส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นต่อข้อมูลสารสนเทศที่แท้จริงและสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความแม่นยำในการพยากรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ได้จากการศึกษามาสรางกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการศึกษวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร เพื่อเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติในน้ำท่วมของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีเป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed Method Research) ที่เน้นการศึกษาสภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึง

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

สารสนเทศของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนซึ่งมีผลการศึกษาวิจัยดังนี้

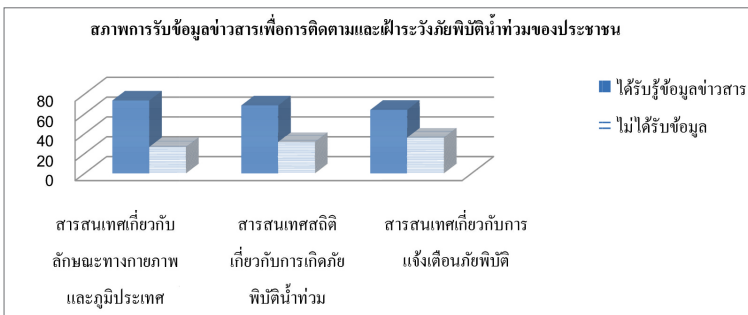
การระบุพื้นที่เพื่อการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจสภาพการเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี พิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความถี่ในการประสบภัยพิบัติน้ำท่วมสูง อาศัยการสอบถามและสัมภาษณ์ประชาชนและแกนนำในพื้นที่สามารถระบุกลุ่มตัวอย่างจาก 10 ตำบล ประกอบด้วยจังหวัดยะลาในพื้นที่ 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลท่าสาป พร่อน ตาเซะ กาบัง และลำใหม่ จำนวน 307 คน (ร้อยละ 80.00) และจังหวัดปัตตานี พื้นที่ 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลสะบารัง บาราเฮาะ ปะกาฮารัง รุสะมิแล และดอนรัก จำนวน 77 คน (ร้อยละ 20.00) โดยการกระจายความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 269 คน (ร้อยละ 70.10) และเพศชาย จำนวน 115 คน (ร้อยละ 29.90) จำแนกตามเพศและช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงที่มีช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 129 คน (ร้อยละ 33.60) รองลงมาเป็นเพศหญิงที่มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 56 คน (ร้อยละ 14.60) และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 56 คน (ร้อยละ 14.60) โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายส่วนใหญ่ มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 8.10) รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.60) ช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 6.50) อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.70) และอายุ 51- 60 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.10) โดยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 147 คน (ร้อยละ 38.20) รองลงมา คือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

จำนวน 125 คน (ร้อยละ 32.60) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. อนุปริญญา หรือ ปวส.จำนวน 112 คน (ร้อยละ 29.20) ด้านการประกอบอาชีพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือประมง จำนวน 124 คน (ร้อยละ 32.30) รองลงมาเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 97 คน (ร้อยละ 25.30) และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย จำนวน 76 คน (ร้อยละ 19.80) ตามลำดับ

สภาพการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ความต้องการและคาดหวังต่อข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของผู้ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

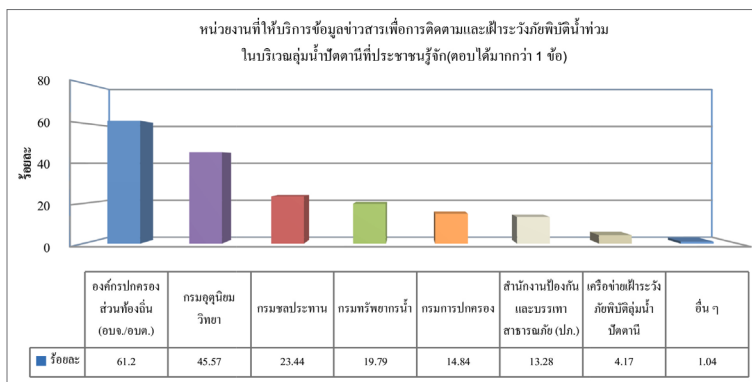
ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีมีผลการศึกษาวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 สภาพการรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชน

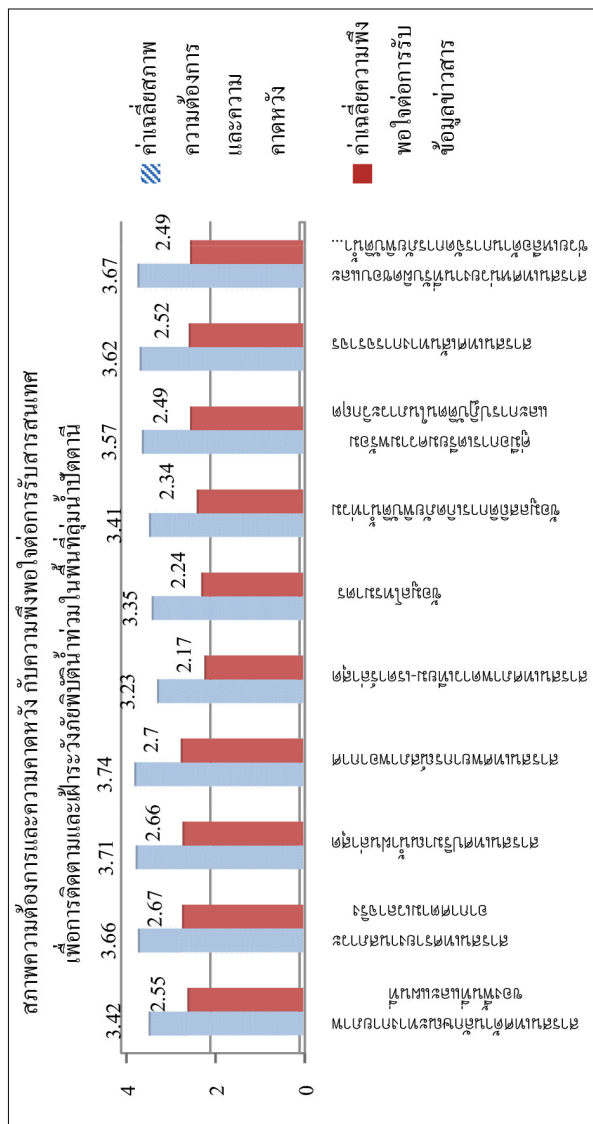
แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

แผนภูมิที่ 2 หน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีที่ประชาชนรู้จัก

จากแผนภูมิที่ 1 พบว่าประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่โดยรวมร้อยละ 68.66 โดยส่วนใหญ่ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและภูมิประเทศในพื้นที่มากที่สุด (ร้อยละ 73.44) รองลงมาคือ สารสนเทศสถิติที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำ (ร้อยละ 68.49) และสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี (ร้อยละ 64.06) โดยประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./อบจ.) มากที่สุด (ร้อยละ 61.20) รองลงมาคือ กรมอุตุนิยมวิทยา (ร้อยละ 45.57) และกรมชลประทาน (ร้อยละ 23.44) ตามลำดับดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 3 สภาพความต้องการ การ ควบคุมห่วงโซ่อุปทาน และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

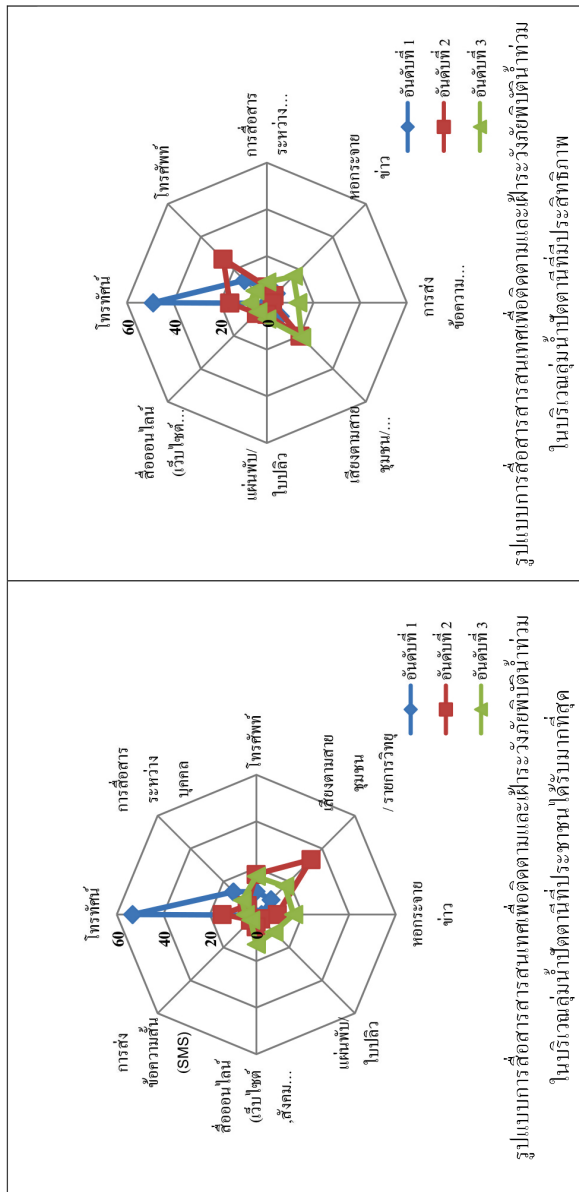
จากแผนภูมิที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการและความคาดหวังต่อข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีที่ประชาชนได้รับในปัจจุบัน พบว่าประชาชนมีความต้องการและความคาดหวังต่อสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54, S.D. = 0.658$) โดยข้อมูลสารสนเทศที่ประชาชนต้องการและคาดหวังจะได้รับทราบมากที่สุด คือ สารสนเทศด้านพยากรณ์สภาพอากาศอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74, S.D. = 0.882$) รองลงมา คือ สารสนเทศปริมาณน้ำฝนล่าสุด ($\bar{x} = 3.71, S.D. = 0.882$) และสารสนเทศเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับมือขอรับและช่วยเหลือด้านการจัดการภัยพิบัติน้ำท่วม ($\bar{x} = 3.67, S.D. = 0.930$) ขณะที่ข้อมูลสภาพดาวเทียม - เรดาร์ล่าสุดเป็นข้อมูลที่ประชาชนต้องการและคาดหวังว่าจะได้รับน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23, S.D. = 1.014$) พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.49, S.D. = 0.734$) โดยข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสารมากที่สุดคือ การรายงานข้อมูลพยากรณ์สภาพอากาศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.70, S.D. = 0.925$) รองลงมา คือ ข้อมูลรายงานสภาวะอากาศตามเวลาจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67, S.D. = 0.840$) และพึงพอใจต่อสารสนเทศด้านปริมาณน้ำฝนล่าสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.66, S.D. = 0.899$) ขณะที่ข้อมูลสภาพดาวเทียม - เรดาร์ล่าสุดเป็นข้อมูลที่ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับทราบข้อมูลน้อยที่สุดคือ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.17, S.D. = 0.960$)

รูปแบบการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนรับทราบ
ข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำ
ปัตตานีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและ
เฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมที่ประชาชนได้รับทราบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1
คือ สื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 54.30) รองลงมา คือ การสื่อสารระหว่างบุคคล
(ร้อยละ 14.30) และอันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 คือ โทรศัพท์และเสียง
ตามสายชุมชน/รายการวิทยุมีความถี่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 9.30 และ
9.00 ตามลำดับ) รองลงมาคือ รูปแบบการสื่อสารผ่านหอกระจายข่าว
(ร้อยละ 2.70) แผ่นพับใบปลิว (ร้อยละ 2.30) สื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์
เครือข่ายสังคมออนไลน์หรือฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 1.00) และ
การส่งข้อความสั้นทางโทรศัพท์ (SMS) (ร้อยละ 0.30) ตามลำดับ

ทั้งนี้จากการศึกษารูปแบบการสื่อสารที่ประชาชนมีความคิดเห็นว่ามี
ประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวัง
ภัยพิบัติน้ำท่วมได้ดีที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 50.30) รองลงมาคือ
โทรศัพท์ (ร้อยละ 14.00) การสื่อสารระหว่างบุคคล (ร้อยละ 6.30) และ
หอกระจายข่าว (ร้อยละ 5.70) การส่งข้อความสั้นทางโทรศัพท์ (SMS)
(ร้อยละ 2.70) โดยรูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและ
เฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมที่มีประสิทธิภาพต่ำที่สุดคือ สื่อออนไลน์ ได้แก่
เว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 0.30)
ดังแผนภูมิที่ 4

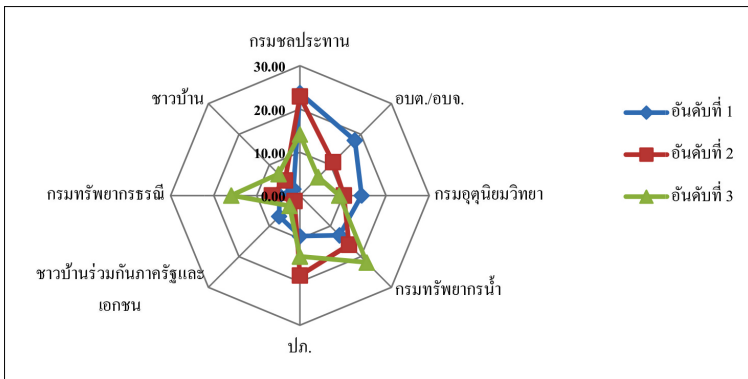
แผนภูมิที่ 4 การกระจายร้อยละการจัดอันดับของรูปแบบการสื่อสารที่ผู้ประสบภัยพิบัตินำท่วมได้รับและรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการสร้างความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชน มีผลการศึกษาดังแผนภูมิที่ 5 - 7

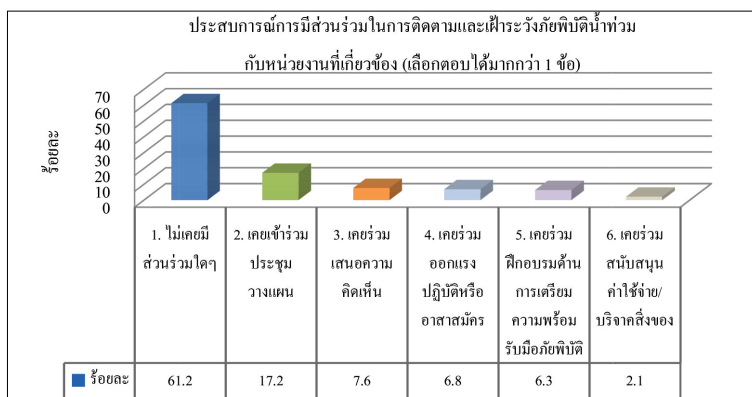
แผนภูมิที่ 5 การจัดอันดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่ควรเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

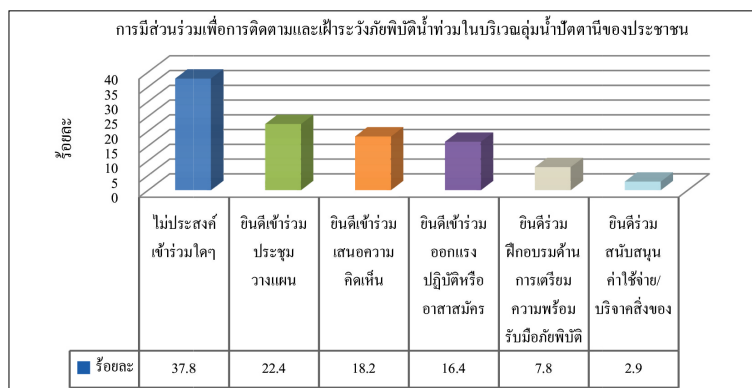
การจัดอันดับหน่วยงานหรือบุคคลที่ควรเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีมากที่สุดคือ กรมชลประทาน (ร้อยละ 23.70) รองลงมา คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 18.00) กรมอุตุนิยมวิทยา (ร้อยละ 14.30) กรมทรัพยากรน้ำ (ร้อยละ 13.00) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร้อยละ 9.40) กรมทรัพยากรธรณี (ร้อยละ 6.80) ชาวบ้านร่วมกับภาครัฐและเอกชน (ร้อยละ 4.70) และชาวบ้าน (ร้อยละ 2.10) ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

แผนภูมิที่ 6 ประสพการณ์การมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิที่ 7 การมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีของประชาชน

จากแผนภูมิที่ 6 แสดงประสบการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมใดๆ (ร้อยละ 61.20) รองลงมาคือ เคยเข้าร่วมประชุมวางแผน (ร้อยละ 17.20) ร่วมเสนอความคิดเห็น (ร้อยละ 7.60) ร่วมออกแรงปฏิบัติหรืออาสาสมัคร (ร้อยละ 6.80) ร่วมฝึกอบรมด้านการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (ร้อยละ 6.30) และร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือบริจาคสิ่งของ (ร้อยละ 2.10) ตามลำดับ

จากแผนภูมิที่ 7 แสดงร้อยละของประชาชนในการมีส่วนร่วมเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ (ร้อยละ 37.80) รองลงมาคือ มีความยินดีเข้าร่วมวางแผน (ร้อยละ 22.40) มีความยินดีเข้าร่วมเสนอความคิดเห็น (ร้อยละ 18.20) มีความยินดีเข้าร่วมออกแรงปฏิบัติหรืออาสาสมัคร (ร้อยละ 16.40) ทั้งนี้พบว่าประชาชนมีความยินดีร่วมฝึกอบรมด้านการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ และยินดีร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือบริจาคสิ่งช่วยเหลือเล็กน้อยมาก (ร้อยละ 7.80 และร้อยละ 2.90)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติ น้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติ น้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีประกอบด้วยระดับการศึกษา อายุ และอาชีพที่แตกต่างกันดังแสดงในตารางต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตาม
และเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในพื้นที่ จำแนก
ตามระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามระดับ การศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและภูมิประเทศในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	3.41	2	1.71	2.34	0.10
	ภายในกลุ่ม	160.34	220	0.73		
	รวม	163.75	222			
การรับทราบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศด้านสถิติเกี่ยวกับการติดตามเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	2.44	2	1.22	1.89	0.15
	ภายในกลุ่ม	128.73	200	0.64		
	รวม	131.17	202			
การรับทราบสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	4.52	2	2.26	4.76*	0.01
	ภายในกลุ่ม	91.60	193	0.48		
	รวม	96.12	195			
ความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่รับผิดชอบในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	1.085	2	0.54	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	202.302	297	0.61		
	รวม	203.387	299			
ความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศเพื่อการติดตามเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3.527	2	1.76	2.85	0.06
	ภายในกลุ่ม	183.709	297	0.62		
	รวม	187.237	299			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการรับทราบสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบรายคู่ ด้านการรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา

การรับทราบข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้ง เตือนภัยพิบัติน้ำท่วม ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	Mean	ประถม ศึกษา หรือ มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ปวช. หรืออนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
		2.08	2.21	2.44
ประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา ตอนต้น	2.08	-	-0.131	-0.365*
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรืออนุปริญญา/ปวส.	2.21		-	-0.234
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.44			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 เมื่อทดสอบความแตกต่างของสภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้นมีความแตกต่างกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนจำแนกตามช่วงอายุ

ผลการเปรียบเทียบโดยจำแนกตามอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การรับทราบหรือมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและภูมิประเทศในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	5.64	4	1.41	1.94	0.10
	ภายในกลุ่ม	158.11	218	0.73		
	รวม	163.75	222			
การรับทราบสารสนเทศสถิติเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	2.21	4	0.55	0.85	0.50
	ภายในกลุ่ม	128.97	198	0.65		
	รวม	131.17	202			
การรับทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	6.08	4	1.52	3.22*	0.01
	ภายในกลุ่ม	90.04	191	0.47		
	รวม	96.12	195			
ความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่รับผิดชอบในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	3.109	4	0.78	1.145	0.34
	ภายในกลุ่ม		295	0.68		
	รวม		299			
ความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศเพื่อการติดตามเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	5.44	4	1.36	2.21	0.07
	ภายในกลุ่ม	181.80	295	0.62		
	รวม	187.24	299			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนจำแนกตามช่วงอายุ พบว่าผู้ที่มีระดับช่วงอายุแตกต่างกันมีสภาพการรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบรายคู่ ด้านการรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วม จำแนกตามช่วงอายุ

การรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วม	Mean	อายุต่ำกว่า 20 ปี	อายุ 20-30 ปี	อายุ 31-40 ปี	อายุ 41-50 ปี	อายุ 50 ปีขึ้นไป
		1.95	2.40	2.13	2.38	2.25
อายุต่ำกว่า 20 ปี	1.95	-	-0.454*	-0.184	-0.426	-0.301
อายุ 20-30 ปี	2.40		-	0.271	0.028	0.153
อายุ 31-40 ปี	2.13			-	-0.243	-0.118
อายุ 41-50 ปี	2.38				-	0.125
อายุ 51 ปีขึ้นไป	2.25					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 เมื่อทดสอบความแตกต่างของสภาพการรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี จำแนกตามช่วงอายุพบว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีสภาพการรับสารสนเทศเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีแตกต่างกับผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 - 30 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับสารสนเทศเพื่อการติดตาม
และเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชน จำแนกตาม
การประกอบอาชีพ

ผลการเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามอาชีพ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การรับทราบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ และภูมิประเทศในบริเวณ ลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	3.82	4	0.96	1.30	0.27
	ภายในกลุ่ม	159.42	216	0.74		
	รวม	163.24	220			
การรับทราบข้อมูลสารสนเทศ สถิติเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติน้ำ ท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	2.38	4	0.60	0.91	0.46
	ภายในกลุ่ม	127.63	196	0.65		
	รวม	130.01	200			
การรับทราบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยพิบัติ น้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	3.33	4	0.83	1.71	0.15
	ภายในกลุ่ม	92.14	189	0.49		
	รวม	95.47	193			
ความพึงพอใจต่อรูปแบบ การสื่อสารหรือการแจ้งเตือน ภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในบริเวณลุ่มน้ำ ปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	10.32	4	2.58	3.926*	.004
	ภายในกลุ่ม	192.54	293	0.66		
	รวม	202.88	297			
ความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศ เพื่อการติดตามเฝ้าระวังและ การแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วม ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	7.77	4	1.94	3.18*	0.014
	ภายในกลุ่ม	179.11	293	0.61		
	รวม	186.88	297			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบรายคู่ ด้านสภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติทาง
ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี จำแนกตามอาชีพ

สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสาร หรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติทางท่วมของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานี	Mean	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท/ รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	เกษตรกร/ การประมง	นักเรียน/ นักศึกษา
		2.95	2.65	2.21	2.38	2.39
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.95	-	0.300	0.736*	0.570	0.563
พนักงานบริษัท/รับจ้าง	2.65		-	0.436	0.269	0.263
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	2.21			-	0.167	0.172
เกษตรกร/การประมง	2.38				-	0.006
นักเรียน/นักศึกษา	2.39					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบรายคู่ ด้านสภาพความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศเพื่อการติดตามเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยพิบัตินำท่วมของหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ

ด้านสภาพความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศเพื่อการติดตามเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยพิบัติ นำท่วมของหน่วยงาน	Mean	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท/ รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	เกษตรกร/ การประมง	นักเรียน/ นักศึกษา
		3.10	2.73	2.52	2.46	2.52
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.10	-	0.38	0.58	0.64*	0.58
พนักงานบริษัท/รับจ้าง	2.73		-	0.21	0.27	0.20
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	2.52			-	0.06	-0.00
เกษตรกร/การประมง	2.46				-	-0.06
นักเรียน/นักศึกษา	2.52					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานเกี่ยวข้องในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี จำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน และมีความเชื่อมั่นต่อสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยพิบัติน้ำท่วมของหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ดังตารางที่ 6 พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีความแตกต่างกับผู้ที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีระดับความเชื่อมั่นต่อข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแตกต่างกับผู้ประกอบอาชีพเกษตรหรือการประมงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

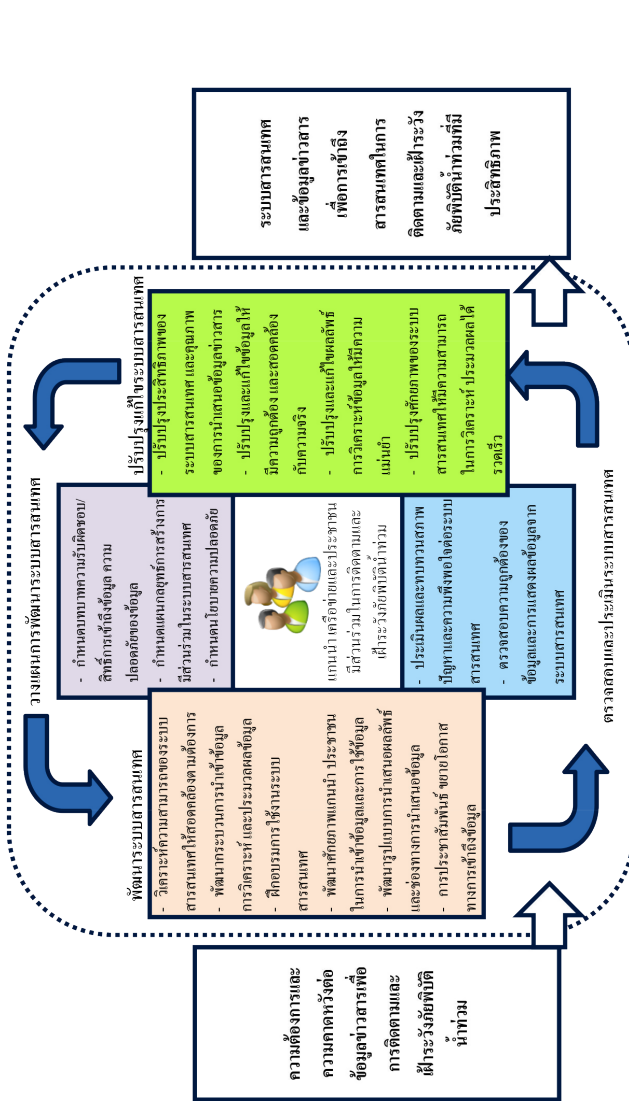
การศึกษานี้มีแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ผู้วิจัยได้ใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทาง

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

สถิติข้างต้นประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยเชิงแกนนำในชุมชนร่วมอภิปรายและสนทนารวมทั้งหมด 5 ท่าน และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ 5 ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมโดยผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีดังภาพที่ 2

1. ความชัดเจนและความครอบคลุมของข้อมูลสารสนเทศที่สนองตอบตามความต้องการ

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพความต้องการของการรับข้อมูลข่าวสาร และการเข้าถึงระบบสารสนเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารและระบบสารสนเทศที่ครอบคลุม สอดคล้อง และตรงตามความต้องการในการเรียกใช้ข้อมูล โดยมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศอย่างชัดเจน พิจารณาจากภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานกับข้อมูลอย่างมีแบบแผนเพื่อลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ทั้งนี้การให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนควรประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อจัดการเมื่อประสบภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่ เช่น ข้อมูลบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการภัยพิบัติ แผนอพยพ แผนที่เดินดิน สภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ เช่น สภาพของโครงสร้างพื้นฐาน ถนน โครงข่ายต่างๆ ข้อมูลสาธารณูปโภคและบริบทในพื้นที่ ตลอดจนสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล จุดรวมพล เป็นต้น

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศและเผยแพร่วิจัยป็นนำทวน

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

2. ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีจำเป็นต้องมีการปรับปรุงข้อมูลสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสนองตอบได้ทันต่อความต้องการในการวิเคราะห์ แจ้งเตือนหรือติดตามข้อมูลต่างๆอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดแผนระยะเวลาของการติดตามและปรับปรุงแก้ไขข้อมูลอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ระบบสารสนเทศมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และสามารถนำใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ และแม่นยำในการคาดการณ์ วางแผน หรือพยากรณ์ภัยพิบัติโดยต้องตระหนักถึงความสำคัญของขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพราะข้อมูลสารสนเทศบางส่วนอาจมีการเปลี่ยนแปลง แม้ต้องอาศัยระยะเวลาค่อนข้างนานในการเปลี่ยนแปลงก็ตาม เช่น ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและประชากรในพื้นที่ เป็นต้น

3. รูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่สื่อความหมายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย

ปัจจุบันระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติต่างๆ มีการนำเสนอข้อมูลในลักษณะข้อมูลทางสถิติเป็นหลัก ดังผลการวิจัยที่พบว่าข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม - เรดาร์ล่าสุดเป็นข้อมูลที่ประชาชนต้องการ คาดหวังและพึงพอใจต่อการรับทราบข้อมูลดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ยากต่อการทำความเข้าใจหรือตีความหมายของประชาชน ดังนั้นการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ควรจัดทำในรูปแบบที่เข้าใจง่าย อาทิ การสร้างแบบจำลองเพื่อ

อธิบายข้อมูลที่เข้าใจง่าย ซึ่งจะต้องมีการนิยาม หรืออธิบายเครื่องหมายต่าง ๆ อย่างชัดเจน

4. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศที่ดีจะต้องสามารถตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้ตามกลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีเป้าประสงค์ของการเรียกใช้ข้อมูลที่แตกต่างกันตามบริบทของบุคคล จากการศึกษาวิจัยพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ แตกต่างกันมีสภาพการรับสารสนเทศแตกต่างกัน ดังนั้นการให้บริการข้อมูลข่าวสารจึงควรต้องศึกษาสภาพความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เพื่อการเรียกดูและวิเคราะห์ผลข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ยังพบว่าประชาชนมีการเข้าถึงสารสนเทศผ่านช่องทางข้อมูลออนไลน์จำนวนน้อย ดังนั้นนอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพัฒนาระบบสารสนเทศออนไลน์ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้วควรนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสม เข้าใจง่าย เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศแก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น

5. การมีส่วนร่วมในกระบวนการข้อมูลของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระบบสารสนเทศจะสามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้และมีการใช้งานในวงกว้างขวางมากยิ่งขึ้น หากออกแบบให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ เข้ามามีบทบาทในกระบวนการนำเข้า ตรวจสอบ และนำใช้ข้อมูล ซึ่งไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานเท่านั้นแต่จะรวมถึงแกนนำ ตัวแทน อาสาสมัคร หรือประชาชนผู้ได้รับผล

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

กระทบในพื้นที่ร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ ตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลติดตามเผ่าละวัง และรายงานสถานการณ์ในพื้นที่ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศ ให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศผ่านระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

6. มีระบบสำรองข้อมูล (Data Backup) และการกู้คืนระบบ (Data Recovery)

การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านระบบสารสนเทศควรมีการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันหรือลดการเกิดความเสียหายในรูปแบบต่างๆ โดยมีแนวทางมาตรการป้องกันความเสียหาย และสำรองข้อมูลสารสนเทศ (Back up) ที่หากเกิดความเสียหายต่อข้อมูล สามารถฟื้นฟูระบบสารสนเทศและกู้คืนข้อมูลจากความเสียหายได้ (Recovery) ทำให้มีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและพร้อมต่อการเรียกใช้งาน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเผ่าละวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี

การพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเผ่าละวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีเป็นบทบาทสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน และหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันพบว่าประชาชนในพื้นที่มีความต้องการรับทราบข้อมูลสารสนเทศผ่านช่องทางออนไลน์อยู่ในระดับน้อย ในขณะที่ปัจจุบัน

หน่วยงานต่างๆ กลับให้ความสนใจและพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลออนไลน์เป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางในการสนับสนุนการขยายโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในรูปแบบที่เหมาะสม ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแกนนำชุมชนเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมที่สามารถส่งเสริมให้การดำเนินงานต่างๆ ในพื้นที่ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน อาทิ มีการแต่งตั้งกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน โดยเป็นตัวแทนที่มีส่วนร่วมในการติดตามเฝ้าระวัง และมีการนำใช้ข้อมูลในพื้นที่โดยประชาชน เสริมสร้างการทำงานเชื่อมประสานกับประชาชน

ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมของประชาชนในบริเวณลุ่มน้ำปิตตานี

ระบบสารสนเทศต้องสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างแท้จริง ตลอดจนกระตุ้นเตือน และสร้างความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ ตรวจสอบความถูกต้อง และติดตามสถานการณ์ต่างๆ ผ่านระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรม หรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมร่วมกันของชุมชนต่างๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน อีกทั้งการจัดฝึกอบรม การเข้าถึงและการใช้งานระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม และสามารถใช้งานระบบสารสนเทศต่างๆ ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาความต้องการและความคาดหวังต่อการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติ น้ำท่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประชาชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับความต้องการและความคาดหวังต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$, $S.D = 0.658$) ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.49$, $S.D = 0.734$) ซึ่งหน่วยงานที่ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมากที่สุดในปัจจุบัน คือ สื่อโทรทัศน์ และสื่อโทรทัศน์ถือเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปาดตานี สอดคล้องกับผลการศึกษาของสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2554) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการชลประทานจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ทั้งนี้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ล้วนให้ความสนใจในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์มากยิ่งขึ้น แต่เมื่อพิจารณาผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า รูปแบบข้อมูลออนไลน์เป็นรูปแบบการสื่อสารที่ประชาชนในพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำปาดตานีให้ความสนใจในระดับน้อย โดยเมื่อผู้วิจัยพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลต่อสภาพการรับข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปาดตานี พบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษา อายุ และอาชีพที่แตกต่างกันมีสภาพการรับทราบข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันที่ระดับ

นัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Wilson, T.D. (1999) ที่ว่าบริบทและสถานภาพของบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยพิจารณาถึงสภาพการมีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีของประชาชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม ถึงร้อยละ 61.20 อีกทั้งไม่ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 37.80 ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงควรกำหนดแนวทาง หรือกลยุทธ์ในการสร้างความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อร่วมติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่โดยประชาชน ตลอดจนร่วมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และปรับปรุงให้ข้อมูลสารสนเทศมีความเป็นปัจจุบันมากที่สุดไม่ยึดติดให้การดำเนินงานด้านระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานีเป็นเพียงหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังภัยพิบัติน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการฝึกอบรม การให้ความรู้ด้านการเข้าถึงสารสนเทศภายในองค์กรให้แก่บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ และประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงทั้งในระดับภาคจังหวัด ตำบล และชุมชน เพื่อให้ทราบถึงสภาพความต้องการและการแก้ไขจุดอ่อนในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศในพื้นที่ และควรศึกษาสภาพความพึงพอใจต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดตามและ

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

เผ่าระวังภัยพิบัติน้ำท่วมจากทุกระบบสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงได้ ตลอดจนความเท่าเทียมกันทางโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศของประชาชนโดยพิจารณาถึงข้อจำกัดของพื้นที่ที่ต้องการศึกษาให้ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

กอบเกียรติ ผ่องพุฒิ และคณะ. 2550. รายงานวิจัยเรื่องการขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน และระบบเตือนภัยบริเวณลุ่มน้ำน่านตอนบนเพื่อการป้องกันอุทกภัยและดินถล่ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปานใจ ธารทัศนวงศ์. 2554. การวิเคราะห์และออกแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในมุมมองด้านการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวีดา กมลเวช. 2554. คู่มือการจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร. สภาพปัญหาด้านน้ำท่วมลุ่มน้ำปัตตานี. (ออนไลน์) สืบค้นจาก : <http://www.haii.or.th/wiki/index.php> (10 เมษายน 2557)

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. 2555. รายงานวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาระบบการช่วยเหลือทางสังคมในภาวะวิกฤต. กรุงเทพมหานคร : สำนักปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2554. สรุป
บทเรียนการเข้าร่วมสัมมนาการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยการ
รับรู้ข้อมูลข่าวสารและภาพลักษณ์ของกรมชลประทาน.
(ออนไลน์) สืบค้นจาก : [http://kromchol.rid.go.th/fad/fad_](http://kromchol.rid.go.th/fad/fad_pro/simina/knowledge%202555/11.doc)
[pro/simina/knowledge%202555/11.doc](http://kromchol.rid.go.th/fad/fad_pro/simina/knowledge%202555/11.doc). [16 พฤษภาคม
2557]

สุจิต คุณธนกุลวงศ์ และคณะ. 2551. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ
การจัดการทรัพยากรน้ำเชิงพื้นที่พร้อมระบบสนับสนุนการตัดสินใจ
และกระบวนการทางสังคมในบริเวณพื้นที่จังหวัดระยอง.
(ออนไลน์) สืบค้นจาก : [http://www.trf.or.th/newresearch/](http://www.trf.or.th/newresearch/searchdetail.aspx?projectid=RDG4930025&subj_code=RES02)
[searchdetail.aspx?projectid=RDG4930025&subj_](http://www.trf.or.th/newresearch/searchdetail.aspx?projectid=RDG4930025&subj_code=RES02)
[code=RES02](http://www.trf.or.th/newresearch/searchdetail.aspx?projectid=RDG4930025&subj_code=RES02). [10 พฤษภาคม 2557]

Bates, M. J. 2010. Information Behavior in Encyclopedia of Library
and Information Sciences. (Online) Available : [http://](http://pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/information-behavior.html)
[pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/information-](http://pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/information-behavior.html)
[behavior.html](http://pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/information-behavior.html) [2014, April15]

Berger, C.R. 1986. "Uncertain outcome values in predicted
relationship : Uncertainty reduction theory then and now"
Human Communication Research. 13, 34-38.

Giroux, J., Roth, F. & Herzog, M. 2013. Using ICT & Social Media
in Disasters: Opportunities & Risks for Government. (Online)
Available : [https://www.academia.edu/3784203/Using_](https://www.academia.edu/3784203/Using_ICT_and_Social_Media_in_Disasters_Opportunities_and_Risks_for_Government)
[ICT_and_Social_Media_in_Disasters_Opportunities_and_](https://www.academia.edu/3784203/Using_ICT_and_Social_Media_in_Disasters_Opportunities_and_Risks_for_Government)
[Risks_for_Government](https://www.academia.edu/3784203/Using_ICT_and_Social_Media_in_Disasters_Opportunities_and_Risks_for_Government). [2015, March 13]

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารเพื่อ...

- Lindsay, B. R. 2011. Social Media and Disasters: Current Uses, Future Options, and Policy Considerations. (Online) Available : <https://fas.org/sgp/crs/homsec/R41987.pdf>. [2014, September 20]
- Phi, H.L. 2011. "The Challenges of Urban Flood Management in Ho Chi Minh City (HCMC) and Requirements of an Integrated Strategy. "Presentation in the Consultation Workshop Preparation of a Global Handbook for Urban Flood Risk Management" Jakarta, May 25-6.
- Stone, J., Barclay, J., Simmons, P., Cole, P., Loughlin, S. C., Ramón, P. & Mothes, P. 2014. Risk reduction through community-based monitoring: the vigías of Tungurahua, Ecuador. (Online) Available : <http://www.appliedvolc.com/content/3/1/11>. [2014, May 2]
- Wilson, T.D. 1999. Models in information behaviour research. (Online) Available : http://www2.hawaii.edu/~donnab/lis610/TDWilson_Only_1999.pdf. [2014, April 12]